

Sosiaali- ja terveyslautakunnan selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2020

226/02.06.01/2020

Sotelk 31.03.2021 § 9

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Lautakunnan tulee esittää selonteko omalta toimialueeltaan.

Tilintarkastajan on tarkastuskertomuksessa annettava lausunto siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty kunnassa asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä vuodelta 2020:

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimialalla on toimintavuoden aikana noudatettu voimassa olevaa lainsäädäntöä niin hallintomenettelyissä kuin toimialan oman lainsäädännön piiriin kuuluvissa vastuissa. Kunnan hallintosääntö ja muut kunnan keskeiset sisäiset ohjeet ja määräykset on huomioitu toiminnassa ja sen johtamisessa. Suunnittelukauden aikana huomioidaan lainsäädäntömuutosten vaikutukset toimialalla ja tuodaan edelleen päätettäväksi toimielimiin tarvittavat delegointimuutokset.

Kittilän kunta on saanut kaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuuseen liittyvää ohjeistusta Lapin aluehallintovirastolta vuoden 2020 aikana, joiden sisällöt on huomioitu toiminnassa. Merkittävin järjestämisvelvollisuuteen liittyvä laatupoikkeama v. 2020 osalta oli hoitotakuurajan pitkäkestoinen ylittyminen suun terveydenhuollossa, minkä osalta korjaavia toimenpiteitä tehtiin loppuvuodesta 2020 ja edelleen vuonna 2021.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 24.2.2021 hyväksynyt toimintakertomuksen vuodelta 2020 ja siinä yhteydessä on analysoitu kaikki talousarviovuodelle asetetut niin toiminnalliset kuin taloudellisetkin tavoitteet 3-tasoisella asteikolla; 1) tavoite on toteutunut 2) tavoite on toteutunut osittain 3) tavoite ei ole toteutunut.

Talouden näkökulmasta sosiaali- ja terveyslautakunnan tavoitteet kokonaisuutena toteutuivat koronakustanteet huomioiden tavoitetasossa. Suurimmat taloudelliset ylitykset ja riskit talousarvion sisällä toteutuivat asiakaspalveluiden ostoissa mukaan lukien erikoissairaanhoidon ja yksityisiltä palveluntuottajilta asiakkaille hankitut palvelut ja hoidot. Riskit on tunnistettu ja toimenpiteet vuoden 2021 osalta riskien pienentämiseksi on aloitettu. Toiminnan osalta tavoitteet eivät kaikin osin toteutuneet, mikä on huomioitu v. 2021 käyttösuunnitelmassa.

Erityisenä riskinä vuodelle 2021 ovat sosiaali- ja terveystoimen toimialan osalta koronapandemian hallintaan liittyvät niin taloudelliset, toiminnalliset kuin henkilöriskitkin. Riskien hallinnassa pandemian osalta korostuu toimialalla tehtävä ennakointi sekä kyky vastata akuutteihin tilanteisiin. Riskejä hallitaan oman toiminnan osalta henkilöstö- ja hoitopaikkavarauksin kriittisiin toimintoihin. Kumppanuudella alueen yksityisten terveydenhuollon toimijoiden kanssa varmennetaan toimialan toimintavarmuus eri tilanteissa.

3. Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla järjestetään Kitilän kunnassa noudattaen kulloinkin voimassa olevaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjetta. Riskienhallinta on kokonaisvaltaista ulottuen kaikkeen toimialan toimintaan. Riskien arviointia tehdään säännönmukaisesti toimintavuoden aikana. Tunnistettuihin riskeihin varaudutaan ja riskien toteutumista arvioidaan ja niistä raportoidaan säännöllisesti osana muuta raportointia.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankinnoissa huomioidaan hankintoihin liittyvä lainsäädäntö veloitteiden sekä kunnan oma hankintastrategia ja -ohjeistus.

5. Sopimustoiminta

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menoista merkittävä osa toteutuu asiakaspalveluiden ostoina, jonka vuoksi sopimuskauden aikaista yhteistyötä niin yksityisten palveluntuottajien kuin kuntayhtymienkin kanssa tiivistetään vuoden 2021 aikana.

Vuonna 2021 otetaan käyttöön toimintatapa, jossa merkittävimpien palveluhankintojen tarjousasiakirjat ja vertailuperusteet tuodaan hankinnasta päättävän toimielimen hyväksyttäväksi ennen hankinnan käynnistämistä.

Indeksikorotusperusteet sopimuskaudelle sisällytetään kaikkiin sopimuksiin.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että toimialan tavoitteet saavutetaan, toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaisia, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu ja henkilöstön toiminta on vastuullista ja hyvän hallintotavan mukaista.

Operatiiviseen johtamiseen kuuluva sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, jossa on selkeät vastuunsa kaikilla niillä johdon ja esimiestason henkilöillä, joille on delegoitu tehtävänsä sisältyväksi toiminnallista ja/tai taloudellista päätöksentekovaltaa. Sosiaali- ja terveystoimen johto käy kuukausitasolla analysoiden lävitse sekä toiminnan että talouden seurantakokonaisuuden ja ennusteen loppuvuodeksi.

Sisäinen seuranta on luottamushenkilöiden ja toimielinten suorittamaa sisäistä valvontaa. Sosiaali- ja terveyslautakuntaa informoidaan kuukausittain talouden toteumasta ja ennusteesta sekä laajemmalla seurannalla kvartaaleittain, mikä sisältää sekä talouden että toiminnan toteuman ja ennusteen loppuvuodelle. Ennusteessa huomioidaan ja tuodaan esiin mahdollisimman realistisesti toimintavuoden aikana ennustettavissa olevat poikkeamat ja tunnistetut riskit suhteessa käyttösuunnitelmaan.

Sisäinen tarkastus on tarkastustarkoituksessa tehtävää valvontaa. Sisäinen tarkastustoiminta suoritetaan toimivan johdon alaisuudessa. Sosiaali- ja terveystoimessa sisäisen tarkastuksen (auditoinnin) kohteeksi on tavoitteena toimintavuodelle 2021 valikoida kaksi kohdetta, jotka liittyvät keskeisiin asiakasprosesseihin. Sosiaali- ja terveystoimen sisäisen tarkastuksen piiriin kuuluvat myös kunnan järjestämistä vastuulla olevien ulkoisten asiakaspalveluiden ostot, joihin suoritetaan toimintavuoden aikana sekä suunnitelmallista valvontaa että reaktiivista valvontaa.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja tilintarkastajan loppuraportin huomiot on analysoitu ja huomioitu toimialan sisäisen tarkastuksen järjestämisessä.

Tilintarkastajien loppuraportissa v.2019 ei ole ollut erityisiä huomioita sosiaali- ja terveystoimen osalta.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta v. 2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan osalta nousivat esiin Kittilän korkeat asukaskohtaiset nettokustannukset sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisessä.

Vuodelle 2021 tavoitetasoksi on asetettu asukaskohtaisten kustannusten kasvun hillintä.

7. Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Kunnan ja intressitahojen välisiä liiketoimia ei ole ollut v. 2020.

Perusturvajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä sosiaali- ja terveyslautakunnan selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä vuodelta 2020 ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin.
